

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของวัยรุ่นในเขตบางกะปิที่มีต่อรายการกบนอกกะลา ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยเป็นแบบวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) โดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (survey research method) และใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดขั้นตอน และวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. ตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัย
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย และเคยชมสารคดี รายการกบนอกกะลา

การกำหนดขนาดของกลุ่มประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้สูตรของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นในการเลือกตัวอย่าง 95% ที่ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ และคำนวณประชากรกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณของ Yamane (1973)

ตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร และเขตจตุจักร สารคดีกบนอกกะลา ในการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างจริง จึงต้องใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 หาข้อมูลของ โรงเรียนในเขตบางกะปิ พ.ศ. 2552

ขั้นที่ 2 สุ่มหากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 โรงเรียน เพื่อนำมาใช้สุ่มหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างจริง ได้แก่ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง โรงเรียนเทพศิลา โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง โรงเรียนเพ็ญสมิทธิ และ โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์

ขั้นที่ 3 เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นในเขตบางกะปิแล้ว ก็ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ที่เขตจตุจักรกบนอกกะลา ตามจำนวนที่สุ่มได้ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accidental sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ลักษณะ ได้แก่ ตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ซึ่งตัวแปรแต่ละตัวประกอบด้วยส่วนสำคัญ ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

1.1 ลักษณะประชากรของวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตบางกะปิ ได้แก่ อายุ รายได้ เพศ ระดับการศึกษา สถานศึกษา ฯลฯ

1.2 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารของวัยรุ่นต่อรายการกบนอกกะลา ได้แก่ ความถี่ในการชมรายการ ระยะเวลาที่ใช้ในการชมรายการ และสาเหตุในการชมรายการ

1.3 รูปแบบของการนำเสนอรายการ เนื้อหา และความถี่ในการรับชมรายการกบนอกกะลา

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของวัยรุ่นในเขตบางกะปิ ที่มีต่อรายการกบนอกกะลา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด (closed-ended questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นบนพื้นฐานของทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งโครงสร้างคำถามออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1-2 เป็นคำถามที่ผู้ตอบเลือกได้หลายคำตอบ (check list) และในตอนที่ 3-4 เป็นคำถามการวัดมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะประชากรของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นข้อมูลส่วนบุคคล และลักษณะภูมิหลัง (check list)

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารของวัยรุ่นในเขตบางกะปิ (check list)

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับรูปแบบการนำเสนอรายการของรายการกบนอกกะลา (rating scale)

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อรายการกบนอกกะลา (rating scale)

การหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้มีการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ได้แก่ การทดสอบความถูกต้องใช้ได้ (validity) และความน่าเชื่อถือ (reliability) ของแบบสอบถาม ดังนี้ (วิษณุ สุวรรณเพิ่ม, 2547, หน้า 164)

1. การทดสอบค่าความถูกต้องใช้ได้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อหาความถูกต้องใช้ได้ โครงสร้างของแบบสอบถาม (construct validity) และเพื่อความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา (content validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม (try out) ไปใช้กับผู้ที่เคยชมรายการสารคดีกบนอกกะลา กลุ่มนอกตัวอย่าง จำนวน 40 คน ซึ่งทำให้ได้รับข้อเสนอแนะที่ดีและสิ่งที่ควรปรับปรุงในแบบสอบถามให้มีความเชื่อมั่นว่ากลุ่มตัวอย่างจริงจะมีความเข้าใจในแบบสอบถามนี้

2. การทดสอบค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยนำไปทดสอบก่อนและหลัง (pre test-post test) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 40 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เฉพาะส่วนที่เป็นข้อมูลเชิงปริมาณในตอนต้น 2-3 ของแบบสอบถามนั้น ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ของสถาบันคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อประมวลหาค่าความเชื่อมั่นในระดับที่ยอมรับได้ของคำถามแต่ละข้อ ซึ่งผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อถือได้ (reliability) เท่ากับ 0.90 (ค่าจากการหาค่าเฉลี่ยของทั้งชุดแบบสอบถาม) ถือว่าอยู่ในระดับความเชื่อถือได้ที่เหมาะสมแล้วจึงนำแบบสอบถามนั้นไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งจะเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2553 โดยนำแบบสอบถามไปแจกจ่ายให้กับกลุ่มตัวอย่างที่เคยชมรายการกบนอกกะลาอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 1 สัปดาห์ จำนวน 400 ชุด และนำแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลหรือการประมวลผลข้อมูล (data processing) หลังจากที่ได้เก็บข้อมูลมาเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยแบ่งการทำงานเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมข้อมูลเพื่อการประมวลผล ประกอบด้วย

1. ตรวจสอบความครบถ้วนของคำตอบในแบบสอบถามทุกชุด และเรียงตามลำดับหมายเลข 1-400

2. การลงรหัส (coding) เป็นการเปลี่ยนรูปแบบข้อมูล โดยให้รหัสแทนคำตอบในแต่ละข้อ

ขั้นตอนที่ 2 การประมวลผลข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา และสถิติอ้างอิง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ คือ SPSS for Windows Version 17.0 (statistical package for the social science) จากสถาบันคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ดังนี้

1. การวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา (descriptive statistics) เพื่อสรุปลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าสถิติกับข้อมูล 2 กลุ่ม ได้แก่

1.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ หมายถึง ตัวแปรด้านลักษณะประชากร ความคิดเห็น และความสนใจ สถิติที่ใช้ ได้แก่ จำนวนหรือความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percent)

1.2 ข้อมูลเชิงปริมาณ หมายถึง สเกลแบบช่วง (interval scale) โดยใช้สถิติซึ่งแสดงค่ากลาง ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) สำหรับสถิติที่แสดงค่าการกระจายของข้อมูล ได้แก่ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviations--SD)

การวัดค่าข้อมูลจะเป็นแบบไลเคิร์ต (Likert type scale) โดยให้ผู้ตอบระบุความเชื่อ 5 ระดับ ตั้งแต่ 1-5 โดยจะกำหนดเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

น้อยที่สุด = 1

น้อย = 2

ปานกลาง = 3

มาก = 4

มากที่สุด = 5

การกำหนดใช้ค่าเฉลี่ย และนำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยถืออัตราการแปรผลของค่าเฉลี่ยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (Best, 1986, p. 85)

1.00-1.50 = น้อยที่สุด

1.51-2.50 = น้อย

2.51-3.50 = ปานกลาง

3.51-4.50 = มาก

4.51-5.00 = มากที่สุด

2. การวิเคราะห์ด้วยสถิติอ้างอิง (inferential statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย แล้วนำผลการวิเคราะห์อ้างอิงถึงลักษณะที่สำคัญของประชากร สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) และวิเคราะห์เป็นรายคู่ด้วยการเปรียบเทียบพหุคูณ (multiple comparison) โดยใช้สถิติ Least Significant Difference (LSD) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานที่ 1-3 เพื่อเปรียบเทียบลักษณะประชากร ความคิดเห็น ความสนใจกับการรับชมรายการกบนอกกะลา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการทดสอบสมมติฐานแบบสองข้าง (two-side-test) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญ (Significant หรือ Sig.) ไม่เกิน 0.05 แล้วนำค่า Sig. ที่ได้จากการทดสอบสมมติฐานมาตอบ ถ้ามีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 หมายความว่า ปฏิเสธสมมติฐานทางสถิติและยอมรับสมมติฐานการวิจัย ถ้ามีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 หมายความว่า ยอมรับสมมติฐานทางสถิติและปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย